

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ “ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ І ВИБОРИ: УКРАЇНСЬКІ ТА СВІТОВІ ПРАКТИКИ” (ПАМ’ЯТІ ЮРІЯ ШВЕДИ)”

Віталій Лебедюк ^{а,*}

^а кандидат наук з державного управління, доцент кафедри національної безпеки та політології, Національний університет “Острозька академія”, Острог, Україна

15-16 листопада 2024 року у м. Львів відбулася дев’ята міжнародна наукова конференція “Політичні партії і вибори: українські та світові практики” (пам’яті Юрія Шведа). Цьогоріч тематика конференції була “Партійно-виборчі процеси та політико-інституційні відносини в умовах російсько-української війни та кризи світового розвитку: український, європейський і світовий виміри”. Конференцію організувала кафедра політології Львівського національного університету імені Івана Франка за фінансової підтримки Європейського Союзу в межах програми “Еразмус+” за напрямом “Жан Моне для вищої освіти” (Модуль “Політичні інститути та системи в Європі: порівняння і досвід для України”, № 101126702).

Конференція була структурована у три основні секції, кожна з яких розглядала важливі аспекти сучасної політичної динаміки: “Новітні тренди, чинники, проблеми і наслідки виборчого процесу та партійної політики у світі, країнах Європи й Україні в умовах війни та невизначеності”, “Чинники і рамки функціонування та трансформації політичних інститутів, партій і організацій громадянського суспільства в Україні, країнах Європи та світі” та “Перспективи і ризики подолання кризи та продовження інтеграційного поступу Європейського Союзу на тлі національного політичного процесу: інституційні, політичні, партійні і виборчі чинники та контекст України й інших країн”.

Перша секція була присвячена аналізу виборчих тенденцій у різних країнах, особливо в контексті російсько-української війни та невизначеності. Для порівняння було розглянуто кейс-дослідження на прикладі Ізраїлю щодо можливості та наслідків проведення виборів у період збройного конфлікту. Під час виступів особлива увага була прикута до впливу останніх виборів на політичний ландшафт Європейського Союзу з акцентом на зміни в партійних альянсах

та електоральних уподобаннях. Доповідачі дослідили регіональні виборчі процеси, приділяючи увагу виборчій поведінці та рівню політичної участі на місцевих виборах в Україні та країнах ЄС. Фокус уваги не оминув і явище безальтернативних виборів та його вплив на демократичне управління. Також було проаналізовано риторику президента Р. Ердогана на останніх виборах, наголосивши на використанні популістських гасел для мобілізації виборців.

Під час другої секції було розглянуто роль, функціонування та трансформацію політичних інститутів у Європі та світі. Під час виступів автори приділяли особливу увагу ефективності українських політичних партій у забезпеченні стабільності державного управління, а також чинників, які впливають на інституціоналізацію політичного дискурсу в сучасних демократіях. Водночас дослідження кількох спікерів були присвячені залученню молоді до політичної діяльності з акцентом на регіональні особливості та історичні контексти, а також тому, як громадські організації сприяють підтримці обороноздатності України під час війни.

Остання секція була присвячена викликам і можливостям європейської інтеграції в контексті національних політичних процесів. Під час секції було представлено дослідження про вплив цифрових технологій на функціонування політичних інститутів в Україні та Європі, а також розглянуто роль інформаційних кампаній у боротьбі з корупцією та підвищенні прозорості політичних систем. Декілька доповідачів проаналізували вплив політичних партій на реалізацію європейського і євроатлантичного курсу в таких країнах, як Болгарія та Україна. Дослідники зі Словаччини та України обговорили механізми регіональної співпраці та їхній вплив на політичну та економічну стабільність.

Основні висновки за результатами дискусій можна охарактеризувати так: проведення виборів у зонах конфлікту залишається складним завданням, а саме питання безпеки суттєво впливає як на явку виборців, так і на рівень політичної участі; використання цифрових платформ у політичних комунікаціях відкриває нові можливості, але водночас створює нові ризики; шлях до членства в ЄС для України та інших країн-кандидатів потребує масштабних політичних і виборчих реформ; громадські організації та громадські рухи відіграють ключову роль у формуванні політичного порядку денного, особливо у кризові періоди.

Конференція підкреслила необхідність подальших досліджень та діалогу щодо динаміки розвитку політичних партій, виборчої прозорості та стійкості демократичних процесів. Маємо надію, що наступні конференції будуть продовжувати дослідження цих актуальних тем для кращого розуміння розвитку політичних інститутів у країнах ЄС та в Україні.